

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 16, 2023

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:723](#) 16-05-2023

Weerlegging uitdrukkelijk onderbouwd standpunt, betrouwbaarheidsverweer.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:724](#) 16-05-2023

Klacht over beslag Rolex.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:720](#) 16-05-2023

Aanhoudingsverzoek door niet-gemachtigde raadsman.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:725](#) 16-05-2023

Mocht meervoudige kamer hof het mondelinge vonnis van politierechter bevestigen zonder aanvulling van gronden?

RECHTSPRAAK

Mocht meervoudige kamer hof het mondelinge vonnis van politierechter bevestigen zonder aanvulling van gronden?

Mocht meervoudige kamer hof het mondelinge vonnis van politierechter bevestigen zonder aanvulling van gronden?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof het vonnis van de politierechter niet zonder meer had mogen bevestigen omdat daarin de bewijsmiddelen ontbreken met daarin de redengevende feiten en omstandigheden voor de beslissing dat de verdachte het feit heeft begaan, terwijl in hoger beroep vrijspraak is bepleit.

De raadsman van de verdachte heeft bij de behandeling van de zaak in hoger beroep vrijspraak bepleit. Uit de bewoordingen van artikel 359 lid 3 Sv volgt dat deze bepaling in ieder geval geen toepassing kan vinden als door of namens de verdachte op de terechtzitting vrijspraak is bepleit. Daarom had het hof het vonnis alleen mogen bevestigen met de in artikel 423 lid 1 Sv bedoelde aanvulling van gronden, bestaande uit de in de eerste volzin van het derde lid van artikel 359 Sv bedoelde weergave van de inhoud van de bewijsmiddelen voor het bewezenverklaarde. (Vgl. HR 6 september 2016, ECLI:NL:HR:2016:2026.) Hier is immers geen sprake van de situatie dat de enkelvoudige kamer van het hof mondeling arrest wijst als bedoeld in de Regeling aantekening mondeling vonnis door politierechter, kinderrechter, economische politierechter, de kantonrechter en de enkelvoudige kamer voor behandeling van strafzaken in hoger beroep van 2 oktober 1996 (*Stcrt.* 1996, 197).

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:725

Zaaknummer: 21/04225

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en C. Caminada

Advocaten: S.J. van der Woude

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Aanhoudingsverzoek door niet-gemachtigde raadsman.

Aanhoudingsverzoek door niet-gemachtigde raadsman.

Het cassatiemiddel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

Een verzoek tot aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting (hierna: aanhoudingsverzoek) kan op de terechtzitting worden gedaan door de verdachte of door zijn raadsman die daartoe door de verdachte op grond van artikel 279 Sv is gemachtigd. Ook de raadsman die niet is gemachtigd tot het voeren van de verdediging van de verdachte die op de terechtzitting niet is verschenen, kan daar een aanhoudingsverzoek doen voor zover dat verzoek wordt gedaan met het oog op het effectueren van het aanwezigheidsrecht van de verdachte of om de in artikel 279 lid 1 Sv bedoelde machtiging alsnog te verkrijgen. Op grond van artikel 329 en 330 Sv wordt beslist op het verzoek nadat het openbaar ministerie daarover is gehoord.

De verdachte of zijn raadsman moet concreet de omstandigheid aanvoeren die aan het aanhoudingsverzoek ten grondslag ligt. Als zo'n omstandigheid niet wordt aangevoerd, mag de rechter het verzoek om die reden afwijzen. (Vgl. in iets andere bewoordingen HR 12 november 2019, ECLI:NL:HR:2019:1737).

Het hof heeft als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat de raadsman niet concreet de omstandigheid heeft aangevoerd die ten grondslag ligt aan het verzoek tot aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting dat namens de verdachte is gedaan, zodat het verzoek moet worden afgewezen. In aanmerking genomen dat de raadsman slechts een verklaring heeft gegeven dat hij zojuist pas contact heeft kunnen leggen met de verdachte en verder uitsluitend heeft volstaan met de stelling dat de verdachte gebruik wil maken van zijn aanwezigheidsrecht, getuigt dat oordeel niet van een onjuiste rechtsopvatting en is het niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt. De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:720

Zaaknummer: 21/03786

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claasens

Advocaten: I.T.H.L. van de Bergh

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Klacht over beslag Rolex.

Klacht over beslag Rolex.

Wenk

De verdediging klaagt namens klager dat de rechtbank bij de ongegrondverklaring van het klaagschrift niet heeft doen blijken zich rekenschap te hebben gegeven van de in artikel 33a lid 2 Sr vermelde voorwaarden voor verbeurdverklaring van voorwerpen die aan een ander dan de veroordeelde toebehoren. De rechtbank heeft het klaagschrift, dat strekt tot teruggave aan de klager van een onder zijn neef in beslag genomen horloge van het merk Rolex, ongegrond verklaard. De rechtbank heeft daartoe overwogen dat uit de kennisgeving van inbeslagname op grond van artikel 94 Sv, blijkt dat op 5 november 2020 in het strafvorderlijk onderzoek tegen betrokkene, onder zijn neef een horloge (Rolex Perpetual Day) in beslag is genomen. (...)

Namens de klager is aangevoerd dat hij op 7 januari 2021 gehoord is als verdachte op verdenking van witwassen. In de zaak van de neef van klager is een Rolex in beslag genomen. Uit onderzoek blijkt dat klager dit horloge heeft aangeschaft. Klager heeft dit horloge gekocht met legaal verkregen geld. Hij is in het bezit van de aankoopbon. Klager is eigenaar en rechthebbende. Klager heeft dit horloge uitgeleend aan zijn neef. Klager werkt als zelfstandige en heeft een goed lopend bedrijf. Hij genereert voldoende inkomsten uit dit bedrijf.

Het belang van strafvordering verzet zich niet tegen teruggave van het horloge omdat het hoogst onwaarschijnlijk is dat een strafrechter later oordelend de verbeurdverklaring zal bevelen. Ook is de inbeslagname niet noodzakelijk in het kader van waarheidsvinding. (...)

De rechtbank overweegt dat uit de stukken en het verhandelde in raadkamer gebleken is dat op 5 november 2020 op de voet van artikel 94 Sv voornoemd voorwerp in beslag genomen is onder de neef van klager (beslagene). Beslagene wordt – kort gezegd – verdacht van oplichting. In zijn strafzaak heeft klager zich op zijn zwijgrecht beroepen. De rechtbank stelt voorop dat het onderzoek in raadkamer naar aanleiding van een klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv een summier karakter draagt. Dat betekent dat van de rechtbank niet kan

worden gevergd ten gronde in de mogelijke uitkomst van een nog te voeren hoofdzaak of ontnemingsprocedure te treden. Daarvoor is in de beklagprocedure geen plaats, omdat ten tijde van een dergelijke procedure veelal het dossier zoals dat uiteindelijk aan de zittingsrechter in de hoofd- of ontnemingszaak zal worden voorgelegd, nog niet compleet is en omdat voorkomen moet worden dat de beklagrechter vooruitloopt op het in de hoofd- of de ontnemingszaak te geven oordeel. Het beperkte karakter van de beklagprocedure komt tot uitdrukking in enkele van de aan te leggen toetsingsmaatstaven (ECLI:NL:HR:2010:BL2823).

In geval van een beklag van de beslagene tegen een op de voet van artikel 94 Sv gelegd beslag dient de rechtbank a. te beoordelen of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert, en zo neen, b. de teruggave van het in beslag genomen voorwerp te gelasten aan de beslagene, tenzij een ander redelijkerwijs als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd. In dit laatste geval moet het klaagschrift van de beslagene ongegrond worden verklaard en kan, mits de hiervoor bedoelde ander zelf een klaagschrift heeft ingediend, de teruggave aan die rechthebbende worden gelast.

Het belang van strafvordering verzet zich tegen teruggave indien het veiligstellen van de belangen waarvoor artikel 94 Sv de inbeslagneming toelaat, het voortduren van het beslag nodig maakt. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer het in beslag genomen voorwerp kan dienen om de waarheid aan de dag te brengen of om wederrechtelijk verkregen voordeel aan te tonen. Voorts verzet het door artikel 94 Sv beschermde belang van strafvordering zich tegen teruggave indien niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, met betrekking tot het voorwerp de verbeurdverklaring zal uitspreken of onttrekking aan het verkeer zal bevelen, al dan niet naar aanleiding van een afzonderlijke vordering daartoe als bedoeld in artikel 36b lid 1 onder 4° Sr jo. artikel 552f Sv.

In het onderhavig geval is sprake van een voorwerp, een horloge, dat volgens het Openbaar Ministerie vatbaar is voor verbeurdverklaring. De rechtbank dient in dit geval te beoordelen of het niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, de verbeurdverklaring van het voorwerp zal uitspreken of de onttrekking aan het verkeer van het voorwerp zal opleggen.

Op grond van de zich thans in het dossier bevindende stukken en het verhandelde in raadkamer is de rechtbank van oordeel dat het niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, het in beslag genomen voorwerp zal verbeurd verklaren. Immers, klager heeft verklaard dat hij vijf jaar voor het Rolex-horloge heeft gespaard voordat hij het, op 14 september 2020, aanschafte. Hij heeft het aankoopbedrag van € 14.100 contant betaald, in biljetten van € 50.

Klager heeft gesteld dat hij het horloge zo'n drie weken later, derhalve begin oktober 2020, heeft uitgeleend aan beslagene, omdat beslagene de verjaardag van diens dochtertje groots wilde aanpakken. Op vragen van de rechter verklaarde klager dat beslagene een bredere pols heeft dan klager en dat klager daarom extra schakels tussen de schakels van het polsbandje heeft laten zetten. Een maand later wordt het horloge onder beslagene in beslag genomen. Beslagene, verdacht van witwassen, heeft zich over het om zijn pols aangetroffen horloge tegenover de politie op zijn zwijgrecht beroepen.

Klager, als verdachte van fraude gehoord op 7 januari 2021, heeft zich eveneens op zijn zwijgrecht beroepen. De verklaring over het kopen van het horloge en het uitlenen daarvan heeft klager ter terechtzitting op 22 april 2021 afgelegd, als getuige in de strafzaak van beslagene. De strafzaak van beslagene is vervolgens aangehouden teneinde nader onderzoek te kunnen laten verrichten naar aanleiding van de verklaring van klager. Dit onderzoek is nog niet afgerond. De verklaring van klager over het waarom en wanneer hij het Rolex-horloge heeft uitgeleend aan beslagene en wanneer en door welke horlogemaker hij extra schakels in het polsbandje heeft laten zetten is niet onderbouwd en het onderzoek hiernaar loopt nog.

De rechtbank is voorts van oordeel dat er onvoldoende inzicht is gegeven in de herkomst van het contante geldbedrag waarmee klager het horloge heeft aangeschaft. De rechtbank is dan ook van oordeel dat het strafvorderlijk belang zich verzet tegen opheffing van het beslag.

De Hoge Raad haalt artikel 33a lid 2 aanhef en onder a Sr aan en overweegt dat de rechtbank heeft vastgesteld dat op grond van artikel 94 Sv onder de neef van klager beslag is gelegd op het in de beschikking van de rechtbank vermelde horloge dat volgens de klager aan hem in eigendom toebehoort. Daarmee doet zich het geval voor dat een ander dan de beslagene stelt de rechthebbende te zijn en zich bij de rechtbank beklagt over het voortduren van het beslag en het uitblijven van een last tot teruggave aan hem. In zo'n geval moet de rechter a. beoordelen of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert en, zo nee, b. de teruggave van het in beslag genomen voorwerp gelasten aan de klager als deze redelijkerwijze als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd. Het belang van strafvordering vordert onder meer het voortduren van het beslag als niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter de verbeurdverklaring van het voorwerp zal bevelen.

De Hoge Raad overweegt dat in de overweging van rechtbank als oordeel besloten ligt dat niet aannemelijk is geworden dat het horloge aan de klager 'toebehoort' (in de zin van artikel 33a lid 2 aanhef en onder a Sr). De rechtbank heeft bij dat oordeel onder meer betrokken dat (i) is vastgesteld dat de neef van de klager, het horloge om zijn pols droeg op de datum van de inbeslagneming, (ii) die neef zich op zijn zwijgrecht heeft beroepen toen hij, als verdachte van

witwassen, over dat horloge werd ondervraagd en (iii) de verklaring van de klager over het uitlenen van het horloge aan zijn neef niet is onderbouwd en dat onvoldoende inzicht is gegeven in de herkomst van het contante geldbedrag waarmee de klager het horloge heeft aangeschaft.

De Hoge Raad oordeelt dat het mede op deze – niet onbegrijpelijke – vaststellingen en oordelen gebaseerde oordeel van de rechtbank dat niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter het in beslag genomen horloge – kennelijk in de strafzaak tegen de neef van klager, de beslagene – verbeurd zal verklaren, geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting en ook in het licht van wat namens de klager is aangevoerd, toereikend gemotiveerd is.

J.H.J. Verbaan, mei 2023

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:724

Zaaknummer: 21/03580 B

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en T. Kooijmans

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 33a Sr en 94 Sv

RECHTSPRAAK

Weerlegging uitdrukkelijk onderbouwd standpunt, betrouwbaarheidsverweer.

Weerlegging uitdrukkelijk onderbouwd standpunt, betrouwbaarheidsverweer.

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie het opzettelijk aanwezig hebben van hennepplanten is bewezen verklaard, onder meer dat het hof in strijd met artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven waarom het is afgeweken van een door de verdediging naar voren gebracht uitdrukkelijk onderbouwd standpunt over de betrouwbaarheid van de verklaring van de betrokkene.

Het hof heeft het vonnis van de politierechter bevestigd met uitzondering van de strafmaat. Blijkens dit vonnis is ten laste van de verdachte overeenkomstig de tenlastelegging bewezen verklaard dat hij: op 16 juni 2015 te [plaats] opzettelijk aanwezig heeft gehad (in een pand) een hoeveelheid van (in totaal) ongeveer 98,92 gram hasj en ongeveer 485 hennepplanten, een materiaal bevattende hennep, zijnde hennep een middel vermeld op de bij de Opiumwet behorende lijst II. De bewezenverklaring steunt mede op de in de bewijsmiddelen onder 4 genoemde verklaring van de betrokkene.

De raadvrouw heeft als volgt het woord tot verdediging gevoerd:

‘Ik verzoek het hof mijn cliënt integraal vrij te spreken. Er is geen wettig en overtuigend bewijs dat hij op 16 juni 2015 op genoemde locatie was. Hij was er op dat moment niet. Betrokkene verklaarde eerst dat ze op vakantie was en de woning aan de verdachte te hebben onderverhuurd. Hij ontkent dit en ik verzoek u de verklaring van mijn cliënt als uitgangspunt te nemen. Eerst probeert betrokkene de schuld in de schoenen van mijn cliënt te schuiven omdat zij zelf niet voor de kwekerij wilde opdraaien. Daarna verandert ze haar verklaring. Op welke moeten we afgaan? De verklaring bij de politie is onbetrouwbaar, want die is niet onder ede afgelegd en toen was ze zelf geen verdachte. Ze heeft geen stukken overgelegd, geen e-mail, geen contract. Zij zegt dat ze toen al weg was, dus ligt het in de rede dat er iets op papier

was gezet voor de verhuur. Ze zou de stukken aanleveren maar dat is niet gebeurd. Onder ede bij de raadsheer-commissaris bleef ze bij haar verklaring dat ze er niet woonde.’

De Hoge Raad overweegt dat hetgeen de raadvrouw van de verdachte op de terechtzitting in hoger beroep in het licht van een ten overstaan van de raadsheer-commissaris afgelegde nadere verklaring van betrokkene naar voren heeft gebracht over de betrouwbaarheid van de door het hof voor het bewijs gebruikte verklaring van betrokkene, niet anders kan worden opgevat dan als een standpunt dat duidelijk, door argumenten ondersteund en voorzien van een ondubbelzinnige conclusie aan het hof is voorgelegd. De Hoge Raad oordeelt dat het hof in zijn uitspraak van dit uitdrukkelijk onderbouwde standpunt is afgeweken door de verklaring van de betrokkene voor het bewijs te gebruiken. In strijd met de tweede volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv heeft het hof echter niet in het bijzonder de redenen opgegeven die daartoe hebben geleid. De Hoge Raad oordeelt dat de klacht gegrond is.

J.H.J. Verbaan, mei 2023

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-05-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:723

Zaaknummer: 21/00767

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en C. Caminada

Advocaten: V.C. van der Velde

Wetsartikelen: 359 Sv